ששגג על האוכלין והזיד על הכלי, מתקיף לה רב אשי והא אף על הכלי קתני אלא א"ר אשי כגון ששגג בזה ובזה ונודע לו וחזר ונודע לו ובפלוגתא *דרבי יוחנן ור"ש בן לקיש: את דתי במטה פטור אף על המטה: לימא מתני' רבי נתן היא ולא רבנן דתניא **המציא בהמה חיה ועוף לרה"ר בין חיין ובין שחוטין חייב רבי נתן אומר על שחוטין חייב ועל חיין פטור *שהחי נושא את עצמו אמר רבא אפילו תימא רבנן ע"כ לא פליגי רבנן עליה דרבי נתן אלא בבהמה חיה ועוף דמשרבטי נפשייהו אבל אדם חי דנושא את עצמו אפילו רבנן מודו, א"ל רב אדא בר אהבה לרבא והא דתנן *בן בתירא מתיר בסוס ותניא בן בתירא מתיר בסוס מפני שהוא עושה בו מלאכה שאין חייבין עליו חטאת ואמר רבי יוחנן: בן בתירא ורבי נתן אמרו דבר אחד, ואי אמרת דלא פליגי רבנן עליה דר' נתן אלא בבהמה חיה ועוף דמשרבטי נפשייהו מאי אדיא בן בתירא ורבי נתן, והאמרת אפילו רבנן מודו? כי א"ל רבא יוחנן בסוס המיוחד לעופות, ומי אלא סוס המיוחד לעופות? אין איבא (*דרבי וייאדן א"ר יוחנן יומודה ר' נתן בכפות, א"ל רב אדא בר מתנה לאביי והא הני פרסאי דבמאן דכפיתי דמי אלא יוחנן: בן בתירא ור' נתן אמרו דבר אחד? התם *דמות רוחא הוא דנקיט להו דהוא פרדשכא דרתח מלכא עילויה ורהיט תלתא פרסי בכרעיה: את המת במטה חייב ובן כזית מן המת וכו': *אמר רבה בב"ח א"ר יוחנן, א"ר יוסף אמר רשב"ל: פטור היה ר"ש אף

*)[נמרוקע' זיידן גרס דביוייריין ע"ש מ"ש כסף רב פאי גאון]

ובפלוגתא דר' יוחנן ור"ל. פי' חייב שתי חטאות מחלוקת ולר"ל כשטדע לו וחזר ונודע לו דידיעות מחלוקת ולר"ל אחר (ה) שנתכפר נודע לו על אחד, ופי' הקונטרס אין נראה לר"י דנהי דלית ליה לרב ששת ידיעות מחלוקת מ"מ יעמיד בנודע לו על האחד בשכבר כיפר דכפרה לכ"ע מחלוקת: **שהחי** נושא את עצמו. תימה לר"י למה פטור לאי משום שהחי מיקל עצמו והלא אפילו במשא קל יותר חייב ואי משום דשנים שנשאו פטורין הא הוי זה יכול וזה איני יכול שאין הנישא יכול לישא עצמו בלא הנושא והנושא יש בו כח לנושאו אפילו היה מת ואומר ר"י דממשכן גמרינן שלא היו נושאין דבר מי שהתחיים והאילים היו הולכים ברגליהם והחלזון (ג) מיד היו פוגעין לאותו מרס ימות דכמה דאית ביה כמה טפי ניחא ליה כי היכי דליליל ליבעיה": **אבל** אדם חי נושא את עצמו. תימה דבריש טבל (לקמן דף קמ"ה) משמע דפליגי נמי באדם דקאמר נבי תיטוק רבא כרבי נתן סבירא ליה ואומר רשב"ל דקמן כבהמה דמי דמשרבטי נפשייה אך קשה לן דבפרק מפנין (שם דף קכח:) תניא מדדין בהמה חיה ועוף בחצר אבל לא בהמה ר"ש ואחמיה מדה אם בהמה ברה"ר ופירש התם בקונטרס דבהמה ברה"ר לא שמא יגביהה מן האדמה וסמכת כרבנן דר' נתן דמחייבי אבל בהמה לא נמי מגבה ליה הא באדם מודו רבנן דחי נושא את עצמו [ושמא הוא דבפרק טבל לחייבי בחיטה בן יומו]: **בסוס** המיוחד לעופות. וכן בתירא מתיר בסוס, בכל הסוסים קאמר, ורבנן אוסרין בכל הסוסים משום סוס המיוחד לעופות דלא חילקו חכמים בסוסים: **סוסא** דבי ויאדן. פר"ח שכן ליידי עופות מניחין עליהן עופות שלהן שלדין בהן עופות אחרים אבל אין לפרש בעופות הגיטודין דהכי כפותין ניהו ואמר בסמוך דמודה רבי נתן בכפות: **ודא** הני פרסאי. ואיהו לא מפליג למכור לשום נכרי: ***את** המת במטה חייב. נראה לר"י דמהכא קיים לן בכל דוכתא דלית ליה לר' יהודה מלאכה שאינה צריכה לגופה חייב עליה דמסתמא ס"ק דר"ש הייט רבי יהודה כי הניא דלעיל זה אינו יכול וזה אינו יכול דת"ק דר"ש הייט ר' יהודה כדמוכח בגמ' ורשב"א אומר דיש להביא מדהכא לעיל (דף נ:) ר' יהודה אומר אף המוליא משמשי ע"ז דהוי מלאכה שאינה צריכה לגופה: ***רבי** שמעון פוטר. נראה לר"י דמלאכה שאינה צריכה לגופה קרי כשעושה מלאכה ואין צריך לאותו עורך כגון שהוא צריכין לה במשכן אלא לענין אחר כי העורך שהיתה מלאכה נעשית בשביל במשכן הוא גוף (איסור) המלאכה ושורשו ולפי זה אתי כולהו שפיר הולאת המת אין צריך למת ובמשכן היו צריכין לאחים וחלזון ומפים מורסא להוליא ליה המזיקתו ואין שומר להכניס אויר ולהוליא ליה תמיד אע"פ שנעשה פתח גמור שהרי ראוי הכניס אין בו מבע. ורב פפי משמיה דרבא פריש מהא ר' יוסי אמר הטוס מסמא [על ידיו] וחבור מסמא ברגליו שמשענת הטוס על [ידיו] וחבור על [הגליו] ואמאי הא קא מסייעת ברגליו בהדי ידים ידים בהדי רגלים לאו משום דאמרי מסייע אין בו מבע דרב אשי ורבינא ברירין ומפרשן בתוספתא ובכל הזבובים שקבל דמן: ושמעתתא דבתרא קא נרסין לה: אמר מר זה יכול וזה יכול ר' מאיר מחייב איבעיא להו בעינן שיעור להה ושיעור להה או דלמא שיעור אחד לכולן ואגבנא חזיינא דהא מעותא הוא דלא בעי כי הא בעיא אליבא דרבי מאיר דלאו אליבא דרבי יהודה הלכתא כוותיה דלא אמרי אמוראי (פשט"ש) [פמג"ש] סימן. אף אנן תנינא אלא אהא קאי האי בעיא זה אינו יכול וזה אינו יכול ר' מאיר ור' יהודה מחייבין ור' שמעון פטר והא הלכה

[לעיל מח:]

[פוסקים, פ"ע]

[לקמן קמ"ה: יומא סו: מירוגין קב.]

[פי' רש"ג ורש"ל] ע"ז יד: כתובות ב. [פסחים נב.]

[ל"ל ואי בכפות מדה ר' נתן לכפות ואי משום דאוקמינן בסוס המיוחד לעופות משום רבנן אוקמינן דפליגי עליה ולמימר דאיכא בהדים שניהם שוין לפטור ואי בכפות מודה רבי נתן היכי מתוקמת דבן בתירא כר' נתן משום דחי נושא את עצמו הא בן בתירא מתיר אפילו למכור לפרסיים דכמאן דכפיתי דמו {וכל האומות קרי להו נכרים} דסבר דכפות נושא את עצמו: הא דלא מסגו בכרעייהו גמות הוא: **פרדשכא**. סרדיוס: אף]

[ע"ז ע"ח:]

[ל"ל שייך שם בשמנה נב:]

[נ"ז שייך שם]

הגהות הב"ח

(ה) תוס' ד"ה ופלוגתא וכו' ולר"ל אחר שנתכפר על אחד ונודע לו על אחר: (ב) ד"ה שמתי וכו' והחלזון. נ"ב ע"ל נ"ד: פס ע"ח: (ג) ד"ה ר"ש וכו' וכן קורע בחמתו לא שבר כ"ל וכ"ב ע"י נס' לחוב קס ע"ב: (ד) בא"ד דכמ לא נני נני מר לעשות בו פס:

[ג"ר הכ"ל ל"ב]

[ומי' תוס' תגיגה י: ד"ה מלאכת]

א) [לעיל לח:] ב) כגרסא ומיתקן בכך ואע"ג כו' כ"ל ג) וס"ת אלא כדי לקרות בו כ"ה כס"ל

כר' מאיר ור' יהודה הוא קאמרינן באין צריך (דף כז) בדריא רבי יהודה ור"ש הלכה כר' יהודה ואינו יכול וזה אינו יכול חייבין עלה בעינן מי צריכינן שיעור לכל חד וחד או דר' שיעור לשניהן ושליקא הלכה שיעור אחד לשניהן ומשמה דסתנתיהן לא יכול אחד להצריאו שנים חייבין דאלמא כל אחד מהן בשני עצמן אינו יכול אבל שניהן בהדי הדדי יכולין ואמאי חייבין ולא סגיא דיסבר לה הלכה שיעור אחד לשניהן ומשמה דסתנתיהן לא יכול אחד להצריאו שנים חייבין דאלמא כל אחד מהן בשני עצמן אינו יכול אבל שניהן בהדי הדדי יכולין ואמאי חייבין ולא סגיא דיסבר לה הלכה שיעור אחד לשניהן ומשמה דסתנתיהן לא יכול אחד להצריאו שנים חייבין דאלמא כל אחד מהן בשני עצמן אינו יכול אבל שניהן בהדי הדדי יכול